

नेपाल राजपत्र

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ३६) काठमाडौं, पुस १४ गते २०४३ साल (संख्या ३७

भाग ३

श्री ५ को सरकार

कानून तथा न्याय मन्त्रालयको सूचना

सरकारी मुद्रासम्बन्धी ऐन, २०१७ को अनुसूची-१ को नम्बर १८ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले खण्ड ३६, मिति २०४३।१।। संख्या १ को नेपाल राजपत्र भाग ३ मा प्रकाशित सूचनामा उल्लिखित मुद्राको अतिरिक्त देहायको मुद्रा सरकारी मुद्रासम्बन्धी ऐन, २०१७ को अनुसूची-१ मा समावेश गरी तोकिदिएको छ ।

बैंक वा श्री ५ को सरकारको पूर्ण वा आंशिक स्वामित्व भएको संगठित संस्थाको नगदी वा जिन्सी सम्बन्धित बैंक वा संस्थाको कर्मचारीसंग मिलोमतो गरी वा नगरी अन्य कुनै व्यक्तिले मसौट वा हिनामिना गरेको मुद्रा ।

(३)

आज्ञाले,

ध्रुववरसिंह थापा

श्री ५ को सरकारको सचिव

६५३

(३)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

श्री ५ को सरकार

कृषि मन्त्रालयको सूचना

श्री ५ को सरकारले खाद्य ऐन, २०२३ को दफा ७ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी निम्नलिखित खाद्य पदार्थहरूको गुणस्तर वा मात्रा निम्नबमोजिम निर्धारण गरेकोले यो आदेश जारी गरेको छ ।

०२.०३ भटमासको तेल

भटमासको तेल भन्नाले सफा स्वस्थ भटमास (Glycine max) बाट निकालिएको शुद्ध तेललाई सम्झनुपर्दछ । यसमा रहेको खोटो (Gum) को अधिकतम मात्रा, जल संयोजन (Hydration) र यान्त्रिक (Mechanical) वा भौतिक प्रयोगद्वारा राम्ररी क्षिकी सकेको हुनुपर्दछ । तेल रान्सिड दुर्गन्ध (आक्सीडाइज़ड) नभएको, पानी छुट्टिने गरी जलाम्स नभएको अरू बाह्य तत्व, रङ्ग गन्ध, एसेन्स र खनिज तेल नहालेको र कसर मैला रहित स्वच्छ सफा भई निम्न गुणस्तर परिधि अनुरूपको हुनु पर्दछ ।

(क) व्यूटिरो रिफाकटोमिटर रिडिङ (४०° से. मा) ५८.६० देखि ६८.० सम्म

अथवा

रिफाकटीम इण्डेक्स (४०° से. मा)	१.४६५०	-	१.४७१० सम्म
--------------------------------	--------	---	-------------

(ख) सापोनिफिकेसन भ्यालु - १८६ देखि १९५ सम्म

(ग) आयोडिन भ्यालु (विज मेयोड) - १२० देखि १४१ सम्म

(घ) फ्री फ्याटो एसिड (ओलिक एसिडको हिसाबले) - १.२५ प्रतिशत ननाघेको

(ङ) सापोनिफाई नहुने पदार्थ - १.५ प्रतिशत ननाघेको

(च) फोरफोरसको मात्रा - ०.०२ प्रतिशत ननाघेको

०१.०४ पालम आएल

०२.०४.०१ खाने पालम आयल

खाने पालम आयल भन्नाले Elaeis guinensis जातको आयल पालम फलको गुदीबाट निकालिएको र मानव उपभोगको लागि उपयुक्त हुने गरी प्रशोधन गरिएको तेललाई सम्झनुपर्दछ । यो तेल रान्सिड दुर्गन्ध (आक्सीडाइज़ड) नभएको पानी छुट्टिने गरी जलाम्स नभएको, अरू बाह्य तत्व, रङ्गगन्ध, एसेन्स, र खनिज तेल नहालेको र कसर मैला रहित स्वच्छ सफा भई निम्न गुणस्तर परिधि अनुरूप हुनुपर्दछ ।

(२)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

- (क) व्यूटिरो रिफ्राक्टोमिटर रिडिङ (५०° से. मा) - ३५.५ देखि ४४ सम्म
अथवा
रिफ्राक्टोभ इण्डेक्स (५०° से. मा) - १.४४६१ देखि १.४५५२ सम्म
- (ख) परिणने तापक्रम (Melting pt.) (क्यापीलरी स्लिप मेथोड) - ३७° से.
भन्दा बढी नभएको,
- (ग) आयोडिन भ्यालु (विज मेथोड) - ४५ देखि ५६ सम्म
- (घ) सापोनिफिकेसन भ्यालु - १६५ देखि २०५ सम्म
- (ङ) सापोनिफाई नहुने पदार्थ - १.२ प्रतिशत ननाघेको
- (च) फ्री फचाटी एसिड (ओलिक एसिडको हिसाबले) - ५ प्रतिशत भन्दा नबढेको।
- ०२.०४.०२ खाने पालम कर्नल आयल

खाने पालम कर्नल आयल भन्नाले (*Elaeis guinensis*) जातको आयल पालम फलको बियाँबाट निकालिएको र मानव उपयोगको लागि उपयुक्त हुने गरी प्रशोधन गरिएको तेललाई सम्झनुपर्दछ । सो तेल रान्सिड दुर्गन्ध (आवसीडाइज्ड) नभएको, पानी छुट्टिने गरी जलाम्स नभएको, अरू वाह्य तत्व, रङ्ग गन्ध, एसेन्स र खनिज तेल नहालेर कसर मैलारहित स्वच्छ सफा भई निम्न गुणरतर परिधि अनुरूप हुनुपर्दछ ।

(क) व्यूटिरो रिफ्राक्टोमिटर रिडिङ (४०° से. मा) ३५.३ देखि ३६.५ सम्म

- अथवा
रिफ्राक्टोमिटर इण्डेक्स (४०° से. मा) - १.४४६० देखि १.४५२० सम्म
- (ख) आयोडिन भ्यालु (विज मेथोड) - १० देखि २३ सम्म
- (ग) सापोनिफिकेसन भ्यालु - २३७ देखि २५५ सम्म
- (घ) सापोनिफाई नहुने पदार्थ - १.२ प्रतिशत भन्दा बढी नभएको
- (ङ) फ्री फचाटी एसिड (ओलिक एसिडको हिसाबले) - ३.० प्रतिशत मा नबढेको।
- ०२.०४.०३ खाने पालमोलिन

खाने पालमोलिन (*Elaeis guinensis*) जातको आयल पालम फलबाट निकालिएको तेललाई (Fractionation) प्रकृयाद्वारा अधिकांश तरल पदार्थमात्र छुट्याइएको तेललाई सम्झनुपर्दछ, यो रान्सिड दुर्गन्ध (आवसीडाइज्ड) नभएको पानी छुट्टिने गरी जलाम्स नभएको अरू वाह्य तत्व, रङ्ग गन्ध, एसेन्स र खनिज तेल नहालेको र कसर मैला रहित स्वच्छ सफा भई निम्न गुणरतर परिधिभित्र हुनुपर्दछ ।

(क) व्यूटिरो रिफ्राक्टोमिटर रिडिङ (४०° से. मा) ४३.७ देखि ५२.५° से. सम्म
कर्नल आयल नहुनी नीम्न अथवा नीम्न अर्थवा

रिफ्राक्टोभ इण्डेक्स (४०° से. मा) - १.४५५० देखि १.४६१० सम्म

- (ख) आयोडिन भ्यालु (विज मेथोड) - ५४ देखि ६२ सम्म
 (ग) सापोनिफिकेसन भ्यालु - १६५.० देखि २०५ सम्म
 (घ) सापोनिफाई नहुने पदार्थ - १.२% भन्दा ननाघेको
 (ङ) फ्री फचाटी एसिड (ओलिक एसिडको हिसाबले) - ३.०% मा नबढेको।

०२.०५ बदामको तेल

बदामको तेल भन्नाले सफा स्वच्छ बदाम (Arachis hypogaea) बाट पेलेर निकालिएको तेललाई समझनुपर्दछ, यो सफा रान्सिड दुर्गन्ध नभएको बाहिरी पदार्थ नमिसिएको, पानी छुट्टिने गरी जलाम्स नभएको रङ्ग गन्ध, ऐसेन्स र खनिज तत्व नभएको-लाई समझनुपर्दछ ।

- (क) रिफ्राक्टोम इण्डेक्स (40° से. मा) १.४६२० - १.४६४० सम्म
 अथवा

- व्यूटिरो रिफ्राक्टोमिटर रिडिङ (40° से. मा) - ५४.० देखि ५७.१ सम्म
 (ख) सापोनिफिकेसन भ्यालु - १८८ देखि १९६ सम्म
 (ग) आयोडिन भ्यालु (विज मेथोड) - ८५ देखि ९६ सम्म
 (घ) सापोनिफाई नहुने पदार्थ - १ प्रतिशतभन्दा बढी नभएको ।
 (ङ) बेलियर्स टेष्ट (टर्बिडिटी तामकम एसिटिक एसिड मेथोडबाट) - ३६ देखि ४१ सम्म
 (च) फ्री फचाटी एसिड (ओलिक एसिडको हिसाबले) - ३.० प्रतिशतमा नबढेको ।

०२.०६ खाने नरिवलको तेल

नरिवलको तेल (Coconut oil) भन्नाले नरिवल (Cocos nucifera) फलको बियाँ (Copra) बाट निकालिएको तेललाई समझनुपर्दछ, यो रान्सिड दुर्गन्ध नभएको पानी छुट्टिने गरी जलाम्स नभएको अरू वाहा तत्व, रङ्ग गन्ध, ऐसेन्स र खनिज तेल नहालेको र कसर मैला रहित स्वच्छ सफा भई निम्न गुणस्तर परिधि अनुरूप हुनुपर्दछ ।

- (क) रिफ्राक्टोम इण्डेक्स (40° से. मा) - १.४४८० देखि १.४५०० सम्म
 अथवा

- व्यूटिरो रिफ्राक्टोमिटर रिडिङ (40° से. मा) - ३३.६ देखि ३६.७ सम्म
 (ख) सापोनिफिकेसन भ्यालु - २४८.० देखि २६५.० सम्म
 (ग) आयोडिन भ्यालु (विज मेथोड) - ६ देखि ११ सम्म
 (घ) फ्री फचाटी एसिड (ओलिक एसिडको हिसाबले) - २.० प्रतिशतभन्दा बढी नभएको ।
 (ङ) सापोनिफाई नहुने पदार्थ - १.५ प्रतिशतभन्दा बढी नभएको ।

०२.०७ प्रशोधित खाने वनस्पति तेल

प्रशोधित खाने वनस्पति तेल भन्नाले कुनै पनि खाने वनस्पति तेल जुन रसायनिक वा भौतिक प्रक्रयाद्वारा न्यूट्रिलाइज्ड (Neutralised) गरी एबजरबेण्ट अर्थ

(४)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(Absorbent Earth) वा एकिटभेटेड कार्बन (Activated) वा दुवैको प्रयोगद्वारा बिलचड (Bleached) गरिएको र बाफको प्रयोगद्वारा डि-आइराईज्ड (Deodourised) तुल्याइ-एको लाई सम्झनुपर्दछ, यसमा अन्य कुनै किसिमको रसायनको प्रयोग हुनु हुँदैन। जुन तेलबाट त्यो तेल प्रशोधन गरी बनाइएको छ, उक्त तेलको नाम लेवलमा प्रष्ट उल्लेख भएको हुनुपर्दछ र उक्त प्रशोधित तेलको गुणस्तर जुन तेलबाट प्रशोधन गरिएको हो सोही तेल अनुरूपको हुनुपर्दछ। तर फ्री पथाटी एसिडको हकमा ००.२५ प्रतिशतमा नबढेको, र जलाम्स ०.१ प्रतिशतभन्दा ननाघेको हुनुपर्दछ।

०७.०१.७ खाने नून

खाने नून भन्नाले दानादार ठोस अवस्थामा रहेको सेतो, गुलाबी अथवा फिका कैलो रङ्गको, देखिने गरी माटो, गिर्खा, दुङ्गो र उद्धरण गर्न सक्ने अन्य वाह्य पदार्थ र फोहर मैला नमिसिएको खानयोग्य नूनलाई सम्झनुपर्दछ र यो निम्न गुणस्तर परिधिको हुनुपर्दछ।

(क) जलाम्सको मात्रा	- ६.० प्रतिशतभन्दा बढी नभएको
(ख) सोडियम क्लोराइड (जलाम्स रहित)	- ६६.० प्रतिशतभन्दा बढी नभएको
(ग) पानीमा नघुलने पदार्थ (जलाम्स रहित)	- १.० प्रतिशतमा नबढेको
(घ) सोडियम क्लोराइड बाहेक पानीमा घुलनसिल अन्य पदार्थ (जलाम्स रहित)	३ प्रतिशतमा नबढेको।

०७.०१.०२ आयोडिनयुक्त खाने नूनः-

आयोडिनयुक्त खाने नून भन्नाले दानादार ठोस अवस्थामा रहेको सेतो, फिका गुलाबी अथवा कैलो रङ्गको, देखिने गरी माटो, गिर्खा, दुङ्गो र उद्धरण गर्न सक्ने वाह्य पदार्थ र फोहर मैला नमिसिएको खानयोग्य नूनलाई सम्झनुपर्दछ र यो निम्न गुणस्तर परिधि अनुरूप हुनुपर्दछ।

(क) जलाम्सको मात्रा	- ६.० प्रतिशतभन्दा बढी नभएको।
(ख) सोडियम क्लोराइडको मात्रा (जलाम्स रहित)	- ६६.० प्रतिशतभन्दा बढी नभएको।
(ग) पानीमा नघुलने पदार्थ (जलाम्स रहित)	- १.० प्रतिशतमा नबढेको।
(घ) सोडियम क्लोराइडबाहेक पानीमा घुलनशील अन्य पदार्थ (जलाम्स रहित)	- ३ प्रतिशतभन्दा बढी नभएको।
(ङ) पोटासियम आयोडेटको मात्रा	- १५ पी.पी.एम. देखि ४०° पी.पी.एम. सम्म।

आज्ञाले,

अक्रुरनरसिंह राणा

श्री ५ को सरकारको सचिव

अमेरिकाको उद्योग मन्त्रालयको सूचना

खण्ड ३६, मिति २०४३।३।१६, संख्या १२ को नेपाल राजपत्र भाग ३ मा प्रकाशित सूचना अनुसार नेवरल्याण्डसको शेल एकसप्लोरेशन वी. भी. र संयुक्त राज्य अमेरिकाको ट्राईटन नेपाल इन्कको संयुक्त लगानीमा ४६६६ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल भएको अन्वेषण खण्ड नं. १० (बिराटनगर) मा पेट्रोलियम कार्य सञ्चालन गर्न श्री ५ को सरकार र उक्त कम्पनीहरूबीच मिति २०४३ साल वैशाख २१ गते पेट्रोलियम सम्झौता भएकोमा श्री ५ को सरकारको स्वीकृतिले पेट्रोलियम सम्झौताको दफा ६४ अनुसार मिति २०४३ साल कातिक ६ गते शेल एकसप्लोरेशन वी. भी. ले आफ्नो सम्पूर्ण अधिकार तथा उत्तरदायित्व शेल नेपाल वी. भी. लाई हस्तान्तरण गरेकोले सर्वसाधारणको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

आज्ञाले,

राधारमण उपाध्याय

श्री ५ को सरकारको सचिव

श्री ५ को सरकार

अर्थ मन्त्रालयको सूचना

श्री ५ को सरकारले भन्सार ऐन, २०१६ को दफा ६ उपदफा (२) र विक्रीकर ऐन, २०२३ को दफा २१ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी भारतको नयाँ दिल्लीस्थित ब्लाइण्ड रिलिफ एशोसियसनमार्फत अन्धा छात्र श्री नन्दबहादुर महर्जनले सहयोग स्वरूप प्राप्त गर्न भा.रू. २८।३।६० मूल्य बराबरको मैनवत्ती तथा चक बनाउने सामान-हरूमा लाग्ने भन्सार महसूल तथा विक्रीकर पूर्णरूपमा छुट दिने निर्णय भएकोले यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

आज्ञाले,

लोकबहादुर श्रेष्ठ

श्री ५ को सरकारको सचिव